

## Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi\*

Mehmet AYDIN<sup>1</sup>, Nihat ÇALIŞKAN<sup>2</sup>

*Geliş Tarihi:* 31.10.2016

*Kabul Ediliş Tarihi:* 16.11.2016

### ÖZ

Araştırmanın amacı, üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin belirlenmesi ve farklı değişkenlere göre bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Betimsel bir nitelik taşıyan bu araştırmada, genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırşehir il merkezinde ve Kaman ilçesinde bulunan iki Bilim ve Sanat Merkezinde kayıtlı 327, ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Özmuşul (2011) tarafından geliştirilen bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin BTYÖ'e ait genel ortalaması 2,93 olarak bulunmuştur. Kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Evinde internet bağlantısı olan, tablet bilgisayarı olan ve e-posta hesabı olan öğrenciler olamayan öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır.

**Anahtar kelimeler:** Bilişim teknolojileri, üstün yetenekli öğrenciler, yararlanma düzeyi.

## The Examination of the Utilization Levels of Gifted Students From Information and Communication Technologies in Terms of Different Variables

### ABSTRACT

The purpose of the study is to identify utilization levels of gifted students from information and communication technologies (ICT) and to determine their utilization levels of ICT in terms of various variables. General screening model was used in this descriptive study. The sample of the study consisted of 327 secondary and high school students who were registered in Science and Art Center (SAC) for gifted and talented students in Kırşehir and Kaman through the academic year of 2015-2016. Data was gathered by using personal information and "The scale of Utilization from ICT" developed by Özmuşul (2011). According to the findings, the mean of gifted and talented students' utilization levels of ICT was 2,93. Also, girls made use of ICT more than boys. What is more, the students who had tablet computers, e-mail accounts and internet connection at home benefited from ICT more than the ones who didn't.

**Keywords:** Gifted and talented students, information and communication technologies, utilization levels.

\* Bu makale, AEÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsünde Aydın (2016) tarafından yapılan "Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri" isimli yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümünden alınmıştır.

<sup>1</sup> Öğretmen, Yusuf Demir Bilim ve Sanat Merkezi, mehmetaydin40@gmail.com

<sup>2</sup> Doç. Dr., Ahievran üniversitesi, ncaliskan@ahievran.edu.tr

## GİRİŞ

Toplumların yaklaşık %2'sini oluşturan üstün yetenekli bireylerin eğitilmesi, üretken hale getirilmesi ve potansiyellerini toplumsal gelişme için kullanmaları toplumun refahı, geleceği ve dünya ülkeleri içindeki yerlerini belirleme açısından önemlidir. Ayrıca üstün yetenekli bireyler, liderlik, motivasyon, kararlılık, hızlı düşünme gibi birçok yetenekleri ile toplumlara yön veren, gelişme ve değişmeyi hızlandıran bireylerdir (MEB, 2013).

Ataman (2004), üstün yetenekli/zekâlı çocukların, akranlarına kıyasla öğrenme hızlarının çok yüksek olduğunu ve yaşadıkları çevre ve dünya hakkında hiç durmaksızın bilgi edinmeye çalıştıklarını belirtmektedir. Neredeyse sonsuz denebilecek kadar çok soru sorabilen bu çocukların; ayağa kalktıkları dakikadan, uyudukları ana kadar dünya ile ilişkili pek çok bilgi edinmek istediklerini vurgulamaktadır.

Levent (2011:26), üstün yetenekli çocukların iki önemli ihtiyacı olduğunu; bunlardan birincisinin zorlayıcı ve motive edici etkinlikler, diğerinin ise doğuştan sahip oldukları olağanüstü potansiyellerinin geliştirilmesi olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda üstün yetenekli çocukların bilişsel potansiyelini geliştirebileceği, mevcut kapasitesinin en iyisini ortaya koyabileceği öğrenme ortamlarının sunulması gerekliliğini vurgulamaktadır. Çağlar (2004); ilk bakışta üstün zekâlı çocukların başarısız olmasının şaşırtıcı ve inanılmaz bir durum olarak görüldüğünü, kabul edilmediğini ve hatta mantıksız bir varsayım olarak düşünüldüğünü vurgulamaktadır. Bunun sebebi olarak da üstün zekânın, her engeli yeneceği ve muhakkak başarıya ulaşabileceği kanısının hâkim olduğunu söylemektedir.

Bilgili (2000), üstün yeteneklilerin olması gerektiği şekilde eğitilmediğinde veya onlara gerekli bilimsel/teknolojik ortam sağlanmaması halinde bu potansiyelin ya yok olacağını ya da bu ortamı sağlayan ülkeye göç edeceklerini belirtmektedir. Üstün yetenekli bireylerin, yetenek ve özelliklerine uygun eğitimi almaları, yetenek, yaratıcılık, liderlik gibi özelliklerini ortaya koyabilmeleri; kendileri ile barışık ve çevreleri ile uyumlu bireyler olabilmeleri açısından önemlidir. Üstün yetenekli bireyler uygun yönlendirilmediğinde kendini gerçekleştirme fırsatını bulamadığı için kendilerine ve çevrelerine zarar verici hale de gelebilmektedirler (MEB, 2013).

İnsanların daha çağdaş bir ortamda yaşama beklentisi, teknolojiye hızlı gelişmeyi de beraberinde getirmiş ve eğitim bu gelişim süresince lokomotif görevini üstlenmiştir. Eğitim sürecinin bir ürünü olan teknolojiye gelişim, eğitim sürecinin de yapısını değiştirerek eğitim anlayışına farklı bir bakış açısı getirmiştir (Karahan, 2001). Bilgisayar ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler; bilginin işlenmesi, depolanması, erişimi ve iletimi alanlarına da yansımıştır. Bu durum, mesafe olgusunu değiştirerek dünyayı küresel bir köy haline getirmeye başlamıştır (Kurbanoğlu ve Akkoyunlu, 2001). Teknoloji, tüm öğrencilerin

eğitiminde köklü değişiklik yapma potansiyeline sahiptir. Akıllı bir şekilde kullanılırsa, genellikle potansiyellerini yükseltme fırsatı ve özgürlüğü verilmeyen üstün yetenekli öğrenciler için olağanüstü şeyler gerçekleştirebilir (Education World, 2012).

Bilişim teknolojilerini genel anlamda; bilginin ortaya çıkartılması, toplanması, depolanması, yorumlanması, yeniden elde edilmesi, yayılmasına yardımcı olan araçlardır (Şanlı, Sünkür ve Arabacı, 2001). McClellan (1985), bilgisayarların üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde üç yolla kullanıldığını belirtmektedir. Bunların bilgisayar destekli öğretimde (öğreticileri, oyunları ve simülasyonları kapsar), düşünme becerilerini geliştirmede ve bağımsız öğrenmeyi kolaylaştırmada araç olarak (sözcük işlem ve yazma sistemlerini kapsar) kullanıldığından bahsetmektedir.

Üstün yetenekli çocuklara, eğitsel destek sağlama konusunda talimatlar açıktır ve bilişim teknolojileri bu desteği gerçekleştirmeye çeşitli yollarla şu şekilde yardımcı olur (British Educational Communication and Technology Agency [BECTA], 2001):

- Özel yeteneği olan çocukların, bu yeteneklerini sergilemelerini ve geliştirmelerini sağlar.
- Belirli kültürel birikim veya dil desteği sağlar.
- Eğitsel kaynaştırma desteği sağlar.
- Öğrencilerin, yüksek düzeyde başarı göstermelerini engelleyen akran baskısı ve diğer engelleri hafifletir.
- Üstün yetenekli öğrenciler arasında eğitsel ve sosyal iletişimi geliştirir.
- Öğrenci fikirlerinin etkili şekilde kaydedilmesini sağlar.
- Öğrenme gücünü ya da engeli olan üstün yetenekli öğrencilere destek sağlar.
- Üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenlere ağ iletişimi ve destek sağlar.
- Evde, ekstra eğitim ve destek sağlar.

### **Araştırmanın Amacı ve Önemi**

Bu araştırmanın amacı; üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerini ortaya koymak, bazı değişkenlere (cinsiyet, evinde bilgisayar olma durumu, evinde internet bağlantısı olma durumu, cep telefonu olma durumu, tablet bilgisayarı olma durumu, e-posta hesabı olma durumu, kişisel web sayfası olma durumu) göre bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Bu araştırma ile aşağıda belirtilen sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri nedir?
2. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

4. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, evinde bilgisayar olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, evinde internet bağlantısı olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, cep telefonu olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, tablet bilgisayarı olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, e-posta hesabı olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
9. Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri, kişisel web sayfası olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Üstün yetenekli öğrencilerin özellikleri, ihtiyaçları ve hakları bağlamında düşünüldüğünde ve genel literatür kapsamında bilişim teknolojilerinin; bireyselleştirilmiş öğrenme ortamı sağlaması, merak ettikleri konu hakkında araştırma yapma ve bilgiye hızlıca ulaşmalarını sağlaması, zamana ve mekâna bağlı olmaksızın öğrenme olanağı sunması, öğrencilerin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda konular üzerinde çalışma yapma olanağı sunması özellikleri ile üstün yetenekli öğrencilere birçok faydasının olduğu söylenebilir.

Bilişim teknolojilerinin sağladığı faydalar göz önünde bulundurulduğunda üstün yetenekli öğrencilerin bu teknolojilerden ne düzeyde yararlandığı, çeşitli değişkenlere göre yararlanma düzeylerinde anlamlı farklılıklar olup olmadığı gibi sorular daha da önem kazanmaktadır. Bu araştırma ile bu sorulara cevap aranmıştır. Yapılan bu çalışmanın sonucunun, üstün yetenekli öğrenciler ve bilişim teknolojileri alanlarında yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca üstün yetenekli öğrencilerin hangi değişkenlere göre bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerinin değiştiği konusunda da ilgili kurumlar, araştırmacılar, eğitimciler ve veliler için kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

## YÖNTEM

### Araştırma Modeli

Betimsel bir nitelik taşıyan bu çalışmada, genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri; çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2009:79).

### Çalışma Grubu

Araştırmamanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırşehir il merkezinde ve Kaman ilçesinde bulunan iki Bilim ve Sanat Merkezinde kayıtlı 327, 5-6-7-8-9-10-11. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubuna ait bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubuna Ait Bilgiler

| Değişken                               |       | N   | %    |
|----------------------------------------|-------|-----|------|
| Cinsiyet                               | Kız   | 171 | 52,3 |
|                                        | Erkek | 156 | 47,7 |
| Evinde Bilgisayar Olma Durumu          | Var   | 291 | 89   |
|                                        | Yok   | 36  | 11   |
| Evinde İnternet Bağlantısı Olma Durumu | Var   | 260 | 79,8 |
|                                        | Yok   | 66  | 20,2 |
| Cep Telefonu Olma Durumu               | Var   | 246 | 75,2 |
|                                        | Yok   | 81  | 24,8 |
| Tablet Bilgisayarı Olma Durumu         | Var   | 248 | 75,8 |
|                                        | Yok   | 79  | 24,2 |
| E-Posta Hesabı Olma Durumu             | Var   | 270 | 82,6 |
|                                        | Yok   | 57  | 17,4 |
| Kişisel Web Sayfası Olma Durumu        | Var   | 52  | 16,2 |
|                                        | Yok   | 269 | 83,8 |

### Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgi formu, ikinci bölümde ise bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği bulunmaktadır. Çalışma grubunun cinsiyet, evinde bilgisayar olma durumu, evinde internet bağlantısı olma durumu, cep telefonu olma durumu, tablet bilgisayarı olma durumu, e-posta hesabı olma durumu ve kişisel web sayfası olma durumu bilgileri kişisel bilgi formu ile elde edilmiştir. Çalışma grubunun bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerini belirlemek amacıyla Özmuşul (2011) tarafından geliştirilen “Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği (BTYÖ)” kullanılmıştır. Ölçek, 18 maddeden oluşan dörtlü likert tipi [ Hiçbir zaman (1), Bazen (2), Genellikle (3), Her zaman (4) ] bir ölçektir. Ölçek bilgi edinme, araştırma-inceleme, iletişim, oyun-eğlence ve kendini ifade etme olarak adlandırılan beş faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach  $\alpha$  güvenirlik katsayısı 0,857’dir. Yapılan bu çalışmadaki Cronbach  $\alpha$  güvenirlik katsayısı 0,878’dir.

### Verilerin Analizi

Verilerin çözülmesi için SPSS 20 istatistik paket programından yararlanılmıştır. Değişkenlere ilişkin betimsel istatistikler; Cronbach Alpha güvenirlik testi, bağımsız örneklem t testi ve ilişkisiz ölçümler için Mann Whitney U-Testi; SPSS 20 programı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma hipotezleri, 0.05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

## BULGULAR

Üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği ve alt faktörlere ait veriler tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Ölçeğin Tümü ve Alt Faktörlerine Göre Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri

| BTYÖ/Faktörler     | Hiçbir Zaman 1 |       | Bazen 2 |       | Genellikle 3 |       | Her Zaman 4 |       | Ortalama |
|--------------------|----------------|-------|---------|-------|--------------|-------|-------------|-------|----------|
|                    | f              | %     | f       | %     | f            | %     | f           | %     | X        |
| Bilgi Edinme       | 17             | 5,34  | 104     | 31,9  | 119          | 36,5  | 86          | 26,26 | 2,84     |
| Araştırma-İnceleme | 7              | 2,13  | 61      | 18,63 | 118          | 36,1  | 141         | 43,1  | 3,20     |
| İletişim           | 15             | 4,72  | 68      | 20,84 | 95           | 29,12 | 148         | 45,36 | 3,15     |
| Kendini İfade Etme | 83             | 25,35 | 147     | 45,05 | 66           | 20,1  | 31          | 9,5   | 2,14     |
| Oyun Eğlence       | 14             | 4,2   | 97      | 29,63 | 102          | 31,1  | 115         | 35,07 | 2,97     |
| BTYÖ               | 22             | 6,67  | 90      | 27,7  | 103          | 31,66 | 111         | 33,98 | 2,93     |

Tablo 2’ye göre BTYÖ, bilgi edinme faktörüne ait ortalama puan 2,84, araştırma-inceleme faktörüne ait ortalama puan 3,20, iletişim faktörüne ait ortalama puan 3,15, kendini ifade etme faktörüne ait ortalama puan 2,14, oyun-eğlence faktörüne ait ortalama puan 2,97’dir. BTYÖ’e ait ortalama puan 2,93’tür.

Cinsiyete göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları toplam puanlara ilişkin t testi sonucu tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyete Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin t Testi Sonuçları

| Cinsiyet | N   | $\bar{X}$ | S.S.    | t     | P    |
|----------|-----|-----------|---------|-------|------|
| Kız      | 171 | 53,85     | 8,26094 | 2,528 | ,012 |
| Erkek    | 156 | 51,37     | 9,53032 |       |      |

Tablo 3’e göre  $t=2,528$  ve  $p=,012$  olduğu görülmektedir. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan cinsiyete göre anlamlı bir farklılık vardır. Kızların ortalama puanı 53,85, erkeklerin ortalama puanı 51,37 olduğundan kızlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Cinsiyete göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği, alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 4’te verilmiştir.

**Tablo 4. Cinsiyete Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Alt Faktörlerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları**

| Faktörler          | Cinsiyet | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U         | P    |
|--------------------|----------|-----|-----------------|--------------|-----------|------|
| Bilgi Edinme       | Kız      | 171 | 179,77          | 30740,00     | 10642,000 | ,002 |
|                    | Erkek    | 156 | 146,72          | 22888,00     |           |      |
| Araştırma-İnceleme | Kız      | 171 | 173,88          | 29733,50     | 11648,500 | ,044 |
|                    | Erkek    | 156 | 153,17          | 23894,50     |           |      |
| İletişim           | Kız      | 171 | 182,32          | 31177,00     | 10205,000 | ,000 |
|                    | Erkek    | 156 | 143,92          | 22451,00     |           |      |
| Kendini İfade Etme | Kız      | 171 | 171,35          | 29301,00     | 12081,000 | ,131 |
|                    | Erkek    | 156 | 155,94          | 24327,00     |           |      |
| Oyun-Eğlence       | Kız      | 171 | 144,61          | 24728,00     | 10022,000 | ,000 |
|                    | Erkek    | 156 | 185,26          | 28900,00     |           |      |

Tablo 4'e bakıldığında bilgi edinme faktörüne göre  $U = 10642,000$  ve  $p = ,002$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0,05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kızların sıra ortalaması 179,77, erkeklerin sıra ortalaması 146,72 olduğundan kızlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U = 11648,500$  ve  $p = ,044$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0,05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kızların sıra ortalaması 173,88, erkeklerin sıra ortalaması 153,17 olduğundan kızlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U = 10205,000$ ,  $p = ,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0,05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kızların sıra ortalaması 182,32, erkeklerin sıra ortalaması 143,92 olduğundan kızlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U = 12081,000$ ,  $p = ,131$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0,05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U = 10022,000$ ,  $p = ,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0,05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kızların sıra ortalaması 144,61, erkeklerin sıra ortalaması 185,26 olduğundan erkekler lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Evinde bilgisayar olma durumuna göre üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin t testi sonuçları tablo 5'te verilmiştir.

**Tablo 5. Evinde Bilgisayar Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin t Testi Sonuçları**

| Evinde Bilgisayar Olma Durumu | N   | $\bar{X}$ | S.S. | t     | P    |
|-------------------------------|-----|-----------|------|-------|------|
| Var                           | 291 | 52,89     | 9,04 | 1,302 | ,194 |
| Yok                           | 36  | 50,83     | 8,22 |       |      |

Tablo 5'e bakıldığında  $t=1,302$  ve  $p=,194$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Evinde bilgisayar olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 6'da verilmiştir.

**Tablo 6. Evinde Bilgisayar Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Alt Faktörlerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları**

| Faktörler          | Evinde Bilgisayar Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|-------------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| Bilgi Edinme       | Var                           | 291 | 165,71          | 48223,00     | 4739,000 | ,348 |
|                    | Yok                           | 36  | 150,14          | 5405,00      |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                           | 291 | 163,46          | 47566,50     | 5080,500 | ,764 |
|                    | Yok                           | 36  | 168,38          | 6061,50      |          |      |
| İletişim           | Var                           | 291 | 166,69          | 48505,50     | 4456,500 | ,141 |
|                    | Yok                           | 36  | 142,29          | 5122,50      |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                           | 291 | 164,94          | 47996,50     | 4965,500 | ,601 |
|                    | Yok                           | 36  | 156,43          | 5631,50      |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                           | 291 | 165,58          | 48184,00     | 4778,000 | ,382 |
|                    | Yok                           | 36  | 151,22          | 5444,00      |          |      |

Tablo 6'ya bakıldığında bilgi edinme faktörüne göre  $U=4739,000$  ve  $p=,348$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U=5080,500$  ve  $p=,764$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U=4456,500$  ve  $p=,141$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U= 4965,500$  ve  $p=,601$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U=4778,000$  ve  $p= ,382$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Evinde internet bağlantısı olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin t testi sonuçları tablo 7'de verilmiştir.

**Tablo 7. Evinde İnternet Bağlantısı Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin t Testi Sonuçları**

| Evinde İnternet Olma Durumu | N   | $\bar{X}$ | S.S. | t     | P    |
|-----------------------------|-----|-----------|------|-------|------|
| Var                         | 260 | 53,38     | 8,79 | 2,955 | ,003 |
| Yok                         | 66  | 49,77     | 9,18 |       |      |

Tablo 7'ye bakıldığında  $t = 2,955$  ve  $p = ,003$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Evinde internet bağlantısı olanların ortalama puanı 53,38, evinde internet bağlantısı olmayanların ortalama puanları 49,77 olduğundan evinde internet bağlantısı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Evinde internet bağlantısı olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Evinde İnternet Bağlantısı Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Alt Faktörlerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

| Faktörler          | Evinde İnternet Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|-----------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| Bilgi Edinme       | Var                         | 260 | 166,86          | 43384,00     | 7706,000 | ,199 |
|                    | Yok                         | 66  | 150,26          | 9917,00      |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                         | 260 | 167,17          | 43463,00     | 7627,000 | ,155 |
|                    | Yok                         | 66  | 149,06          | 9838,00      |          |      |
| İletişim           | Var                         | 260 | 172,22          | 44777,50     | 6312,500 | ,001 |
|                    | Yok                         | 66  | 129,14          | 8523,50      |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                         | 260 | 166,42          | 43268,50     | 7821,500 | ,255 |
|                    | Yok                         | 66  | 152,01          | 10032,50     |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                         | 260 | 165,30          | 42979,00     | 8111,000 | ,485 |
|                    | Yok                         | 66  | 156,39          | 10322,00     |          |      |

Tablo 8'e bakıldığında bilgi edinme faktörüne göre  $U = 7706,000$  ve  $p = ,199$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U = 7627,000$  ve  $p = ,155$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U = 6312,500$  ve  $p = ,001$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Evinde internet bağlantısı olanların sıra ortalaması 172,22, evinde internet bağlantısı olmayanların sıra ortalaması 129,14 olduğundan evinde internet bağlantısı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U = 7821,500$  ve  $p = ,255$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U = 8111,000$  ve  $p = ,485$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Cep telefonu olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. *Cep Telefonu Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojileri Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puana İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları*

| BTYÖ/Faktörler     | Cep Telefonu Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|--------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| BTYÖ               | Var                      | 246 | 169,24          | 41633,50     | 8673,500 | ,080 |
|                    | Yok                      | 81  | 148,08          | 11994,50     |          |      |
| Bilgi Edinme       | Var                      | 246 | 162,98          | 40092,50     | 9711,500 | ,732 |
|                    | Yok                      | 81  | 167,10          | 13535,50     |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                      | 246 | 163,26          | 40162,50     | 9781,500 | ,802 |
|                    | Yok                      | 81  | 166,24          | 13465,50     |          |      |
| İletişim           | Var                      | 246 | 173,24          | 42617,00     | 7690,000 | ,002 |
|                    | Yok                      | 81  | 135,94          | 11011,00     |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                      | 246 | 167,15          | 41119,00     | 9188,000 | ,281 |
|                    | Yok                      | 81  | 154,43          | 12509,00     |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                      | 246 | 166,05          | 40848,50     | 9458,500 | ,487 |
|                    | Yok                      | 81  | 157,77          | 12779,50     |          |      |

Tablo 9'a bakıldığında BTYÖ'e göre  $U = 8673,500$  ve  $p = ,080$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bilgi edinme faktörüne göre  $U = 9711,500$  ve  $p = ,732$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U = 9781,500$  ve  $p = ,802$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U = 7690,000$  ve  $p = ,002$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p < 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Cep telefonu olanların sıra ortalaması 173,24 ve cep telefonu olmayanların sıra ortalaması 135,94 olduğundan cep telefonu olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U = 9188,000$  ve  $p = ,281$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U = 9458,500$  ve  $p = ,487$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p > 0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Tablet bilgisayarı olma durumuna göre üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin t testi sonuçları tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. *Tablet Bilgisayar Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin t Testi Sonuçları*

| Tablet Bilgisayarı Olma Durumu | N   | $\bar{X}$ | S.S. | t     | P    |
|--------------------------------|-----|-----------|------|-------|------|
| Var                            | 248 | 53,79     | 8,81 | 4,098 | ,000 |
| Yok                            | 79  | 49,15     | 8,57 |       |      |

Tablo 10'a bakıldığında  $t=4,098$  ve  $p=,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Tablet bilgisayarı olanların ortalama puanı 53,79 ve tablet bilgisayarı olmayanların ortalama puanları 49,15 olduğundan tablet bilgisayarı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Tablet bilgisayarı olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. *Tablet Bilgisayarı Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Alt Faktörlerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları*

| Faktörler          | Tablet Bilgisayarı Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|--------------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| Bilgi Edinme       | Var                            | 248 | 169,64          | 42069,50     | 8398,500 | ,055 |
|                    | Yok                            | 79  | 146,31          | 11558,50     |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                            | 248 | 169,18          | 41956,50     | 8511,500 | ,074 |
|                    | Yok                            | 79  | 147,74          | 11671,50     |          |      |
| İletişim           | Var                            | 248 | 176,70          | 43822,00     | 6646,000 | ,000 |
|                    | Yok                            | 79  | 124,13          | 9806,00      |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                            | 248 | 170,41          | 42261,50     | 8206,500 | ,026 |
|                    | Yok                            | 79  | 143,88          | 11366,50     |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                            | 248 | 171,29          | 42480,50     | 7987,500 | ,012 |
|                    | Yok                            | 79  | 141,11          | 11147,50     |          |      |

Tablo 11'e bakıldığında bilgi edinme faktörüne göre  $U=8398,500$  ve  $p=,055$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U=8511,500$  ve  $p=,074$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U=6646,000$  ve  $p=,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Tablet bilgisayarı olanların sıra ortalaması 176,70 ve tablet bilgisayarı olmayanların sıra ortalaması 124,13 olduğundan tablet bilgisayarı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U= 8206,500$  ve  $p=,026$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Tablet bilgisayarı olanların sıra ortalaması 170,41 ve tablet bilgisayarı olmayanların sıra ortalaması 143,88 olduğundan tablet bilgisayarı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U=7987,500$  ve  $p=,012$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Tablet bilgisayarı olanların sıra ortalaması 171,29 ve tablet bilgisayarı olmayanların sıra ortalaması 141,11 olduğundan tablet bilgisayarı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

E-posta hesabı olma durumuna göre üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin t testi sonuçları tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. E-Posta hesabı olma durumuna göre öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin t testi sonuçları

| E-Posta Hesabı Olma Durumu | N   | $\bar{X}$ | S.S. | t     | P    |
|----------------------------|-----|-----------|------|-------|------|
| Var                        | 270 | 53,74     | 8,53 | 4,861 | ,000 |
| Yok                        | 57  | 47,60     | 9,30 |       |      |

Tablo 12’ye bakıldığında  $t=4,861$  ve  $p=,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. E-posta hesabı olanların ortalama puanı 53,74 ve e-posta hesabı olmayanların ortalama puanları 47,60 olduğundan e-posta hesabı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

E-posta hesabı olma durumuna göre üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. E-Posta Hesabı Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojilerinden Yararlanma Ölçeği Alt Faktörlerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

| Faktörler          | E-Posta Hesabı Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|----------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| Bilgi Edinme       | Var                        | 270 | 168,16          | 45403,50     | 6571,500 | ,082 |
|                    | Yok                        | 57  | 144,29          | 8224,50      |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                        | 270 | 172,16          | 46483,50     | 5491,500 | ,001 |
|                    | Yok                        | 57  | 125,34          | 7144,50      |          |      |
| İletişim           | Var                        | 270 | 174,08          | 47001,50     | 4973,500 | ,000 |
|                    | Yok                        | 57  | 116,25          | 6626,50      |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                        | 270 | 172,66          | 46619,00     | 5356,000 | ,000 |
|                    | Yok                        | 57  | 122,96          | 7009,00      |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                        | 270 | 169,30          | 45712,00     | 6263,000 | ,025 |
|                    | Yok                        | 57  | 138,88          | 7916,00      |          |      |

Tablo 13’e bakıldığında bilgi edinme faktörüne göre  $U=6571,500$  ve  $p=,082$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U=5491,500$  ve  $p=,001$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. E-Posta hesabı olanların sıra ortalaması 172,16 ve e-posta hesabı olmayanların sıra ortalaması 125,34 olduğundan e-posta hesabı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. İletişim faktörüne göre  $U=4973,500$  ve  $p=,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. E-posta hesabı olanların

sıra ortalaması 174,08 ve e-posta hesabı olmayanların sıra ortalaması 116,25 olduğundan e-posta hesabı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U=5356,000$  ve  $p=,000$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. E-posta hesabı olanların sıra ortalaması 172,66 ve e-posta hesabı olmayanların sıra ortalaması 122,96 olduğundan e-posta hesabı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U=6263,000$  ve  $p=,025$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p<0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. E-posta hesabı olanların sıra ortalaması 169,30 ve e-posta hesabı olmayanların sıra ortalaması 138,88 olduğundan e-posta hesabı olanların lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Web sayfası olma durumuna göre üstün yetenekli öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği toplam puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları tablo 14’te verilmiştir.

Tablo 14. *Kişisel Web Sayfası Olma Durumuna Göre Öğrencilerin Bilişim Teknolojileri Yararlanma Ölçeğinden Aldıkları Puanlara İlişkin Mann-Whitney U Testi Sonuçları*

| BTYÖ/Faktörler     | Kişisel Web Sayfası Olma Durumu | N   | Sıra Ortalaması | Sıra Toplamı | U        | P    |
|--------------------|---------------------------------|-----|-----------------|--------------|----------|------|
| BTYÖ               | Var                             | 52  | 178,01          | 9256,50      | 6109,500 | ,149 |
|                    | Yok                             | 269 | 157,71          | 42424,50     |          |      |
| Bilgi Edinme       | Var                             | 52  | 165,04          | 8582,00      | 6784,000 | ,730 |
|                    | Yok                             | 269 | 160,22          | 43099,00     |          |      |
| Araştırma-İnceleme | Var                             | 52  | 168,77          | 8776,00      | 6590,000 | ,501 |
|                    | Yok                             | 269 | 159,50          | 42905,00     |          |      |
| İletişim           | Var                             | 52  | 181,75          | 9451,00      | 5915,000 | ,076 |
|                    | Yok                             | 269 | 156,99          | 42230,00     |          |      |
| Kendini İfade Etme | Var                             | 52  | 181,63          | 9445,00      | 5921,000 | ,073 |
|                    | Yok                             | 269 | 157,01          | 42236,00     |          |      |
| Oyun-Eğlence       | Var                             | 52  | 182,96          | 9514,00      | 5852,000 | ,058 |
|                    | Yok                             | 269 | 156,75          | 42167,00     |          |      |

Tablo 14’e bakıldığında öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği toplam puanları göre  $U=6109,500$  ve  $p=,149$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeği alt faktörlerinden aldıkları puanlara ilişkin Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde bilgi edinme faktörüne göre  $U=6784,000$  ve  $p=,730$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Araştırma-inceleme faktörüne göre  $U=6590,000$  ve  $p=,501$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İletişim

faktörüne göre  $U=5915,000$  ve  $p=,076$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Kendini ifade etme faktörüne göre  $U=5921,000$  ve  $p=,073$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Oyun-eğlence faktörüne göre  $U=5852,000$  ve  $p=,058$  olarak bulunmuştur. Bu değere göre  $p>0.05$  olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

## TARTIŞMA ve SONUÇ

Ataman (2004), üstün yetenekli/zekâlı çocukların, akranlarına kıyasla öğrenme hızlarının çok yüksek olduğunu ve yaşadıkları çevre ve dünya hakkında hiç durmaksızın bilgi edinmeye çalıştıklarını belirtmektedir. Neredeyse sonsuz denebilecek kadar çok soru sorabilen bu çocukların; ayağa kalktıkları dakikadan, uyudukları ana kadar dünya ile ilişkili pek çok bilgi edinmek istediklerini vurgulamaktadır.

Yapılan bu çalışmada üstün yetenekli öğrencilerin bilgi edinirken bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait ortalama 2,84, araştırma ve inceleme yaparken bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait ortalama 3,20, iletişim kurarken bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait ortalama 3,15, kendini ifade ederken bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait ortalama 2,14, oyun oynarken ve eğlenirken bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait ortalama 2,97 ve bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerine ait genel ortalama ise 2,93'tür.

Bu sonuçlara göre üstün yetenekli öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden en çok yararlanma amaçlarına bakıldığında ilk sırada araştırma ve inceleme, ikinci sırada iletişim kurma, üçüncü sırada oyun oynama ve eğlence, dördüncü sırada bilgi edinme ve beşinci sırada kendini ifade etmenin geldiği görülmektedir. Kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Ayrıca kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre bilgi edinirken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre araştırma inceleme yaparken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre iletişim kurarken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Erkek öğrenciler, kız öğrencilere göre oyun oynarken ve eğlenirken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır.

Levent (2011:26), üstün yetenekli çocukların iki önemli ihtiyacı olduğunu; bunlardan birincisinin zorlayıcı ve motive edici etkinlikler, diğerinin ise doğuştan sahip oldukları olağanüstü potansiyellerinin geliştirilmesi olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda üstün yetenekli çocukların bilişsel potansiyelini geliştirebileceği, mevcut kapasitesinin en iyisini ortaya koyabileceği öğrenme ortamlarının sunulması gerekliliğini vurgulamaktadır. Alkan (1984:16)'a göre eğitim teknolojisi; geniş anlamıyla öğretme ve öğrenmeyi teşvik etmek, kolaylaştırmak ve öğrenciyi güdülemek amacını güden araç-gereçler ile belirli

öğretme-öğrenme sistemlerine göre hazırlanmış programların denenmesi ve geliştirilmesine ilişkin tüm süreç tasarım ve yöntemleri kapsar.

Bu kapsamda düşünüldüğüne üstün yetenekli öğrencilerin, yetenekleri geliştirmede yardımcı olabilecek bilişim teknolojisi araçlarına (bilgisayar, internet, cep telefonu, tablet pc vb.) sahip olma durumlarına göre bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeylerindeki farklılığı ortaya koyan sonuçlar şu şekildedir:

Öğrencilerin %89'unun evinde bilgisayar bulunurken %11'inin evinde bilgisayar bulunmamaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri evinde bilgisayar olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ayrıca bilgi edinme, araştırma-inceleme, iletişim, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre de evinde bilgisayar olan öğrenciler ile evinde bilgisayar olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Öğrencilerin %79,8'inin evinde internet bağlantısı bulunurken %20,2'sinin evinde internet bağlantısı bulunmamaktadır. Evinde internet bağlantısı olan öğrenciler, evinde internet bağlantısı olmayan öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Bilgi edinme, araştırma-inceleme, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre evinde internet bağlantısı olan öğrenciler ile evinde internet bağlantısı olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak iletişim alt faktörüne göre evinde internet bağlantısı olan öğrenciler, evinde internet bağlantısı olmayan öğrencilere göre iletişim kurarken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır.

Öğrencilerin %75,2'sinin cep telefonu bulunurken %24,8'inin cep telefonu bulunmamaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri cep telefonu olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ayrıca bilgi edinme, araştırma-inceleme, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre de cep telefonu olan öğrenciler ile cep telefonu olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak iletişim alt faktörüne göre cep telefonu olan öğrenciler, cep telefonu olmayan öğrencilere göre iletişim kurarken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır.

Öğrencilerin %75,8'inin tablet bilgisayarı bulunurken %24,2'sinin tablet bilgisayarı bulunmamaktadır. Tablet bilgisayarı olan öğrenciler, tablet bilgisayarı olmayan öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Bilgi edinme ve araştırma-inceleme alt faktörlerine göre tablet bilgisayarı olan öğrenciler ile tablet bilgisayarı olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak iletişim, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre tablet bilgisayarı olan öğrenciler, tablet bilgisayarı olmayan öğrencilere göre iletişim kurarken kendini ifade ederken ve oyun oynayıp eğlenirken bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır.

Öğrencilerin %82,6'sının e-posta hesabı bulunurken %17,4'ünün e-posta hesabı bulunmamaktadır. E-posta hesabı olan öğrenciler, e-posta hesabı olmayan öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Ayrıca araştırma-inceleme, iletişim, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre de e-posta hesabı olan öğrenciler, e-posta hesabı olmayan öğrencilere göre bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanmaktadır. Ancak bilgi edinme alt faktörüne göre e-posta hesabı olan öğrenciler ile e-posta hesabı olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Öğrencilerin %83,8'inin kişisel web sayfası yok iken %16,2'sinin kişisel web sayfası bulunmaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin, bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri kişisel web sayfası olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ayrıca bilgi edinme, araştırma-inceleme, iletişim, kendini ifade etme ve oyun-eğlence alt faktörlerine göre de kişisel web sayfası olan öğrenciler ile kişisel web sayfası olmayan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bağlamda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

Üstün yetenekli öğrencilerin, sahip oldukları bilişim teknolojisi araçlarını; bilgi edinmek, araştırma inceleme yapmak, iletişim kurmak ve oyun oynayıp eğlenmek amacı ile nasıl daha faydalı kullanabilecekleri ile ilgili bilgilendirmeler yapılabilir. Üstün yetenekli öğrencilerin, elektronik iletişim kurabilecekleri platformlar (e-posta, forum, blog, video konferans vb.) tanıtılarak aktif bir şekilde kullanmaları sağlanabilir.

Üstün yetenekli öğrencilerin, yeteneklerini veya problem çözme becerilerini geliştirebilecekleri yaş seviyelerine ve özelliklerine uygun eğitim yazılımları geliştirilebilir. Üstün yetenekli öğrencilerin, internette bilgiye nasıl daha hızlı bir şekilde erişebilecekleri konusunda bilgilendirmeler yapılabilir. Üstün yetenekli öğrenciler, tablet bilgisayarın veya cep telefonlarının bilgiye erişimde ve araştırma yapmada sağladığı avantajlar konusunda bilgilendirilebilir.

## KAYNAKLAR

- Alkan, C. (1984). *Eğitim teknolojisi*. (3. Baskı). Ankara:Yargıçoğlu Matbaası.
- Ataman, A. (2004). Üstün yetenekli/zekâlı çocuk ile yaşamak. Kulaksızoğlu, A., Bilgili, A. E., Şirin, M. R. (Hazırlayan), *Birinci türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı* (417-437). İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Bilgili, A. E. (2000). Üstün yetenekli çocukların eğitimi sorunu-sosyal sorumluluk yaklaşımı. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12, 59-74.
- British Educational Communication and Technology Agency (BECTA). (2001). *Gifted and talented children and ICT*. 23.05.2016 tarihinde [http://homepages.shu.ac.uk/~edsjlc/ict/becta/information\\_sheets/gifted.pdf](http://homepages.shu.ac.uk/~edsjlc/ict/becta/information_sheets/gifted.pdf) adresinden alınmıştır.
- Çağlar, D. (2004). Okulda başarısız olan üstün zekâlı çocuklar. Kulaksızoğlu, A., Bilgili, A. E., Şirin, M. R. (Hazırlayan), *Birinci türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı* (409-415). İstanbul:Çocuk Vakfı.

- Education World. (2012). *Using technology with gifted students*. 29.05.2016 tarihinde [http://www.educationworld.com/a\\_curr/technology-gifted-students.shtml](http://www.educationworld.com/a_curr/technology-gifted-students.shtml) adresinden alınmıştır.
- Karahan, M. ve İzci, E. (2001). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım düzeyleri ve beklentilerinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 150.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (19. baskı). Ankara: Nobel.
- Kurbanoğlu, S. ve Akkoyunlu, B. (2001). Öğrencilere bilgi okuryazarlığı becerilerinin kazandırılması üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 21, 81-88.
- Levent, F. (2011). *Üstün yetenekli çocukların hakları el kitabı anne baba ve öğretmenler için*. İstanbul: Çocuk Vakfı.
- McClellan, E. (1985). Technology for the gifted and talented. 1985 Digest. *ERIC Clearinghouse on Handicapped and Gifted Children Reston VA*.
- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, (2013). *2013–2017 Üstün yetenekli bireyler strateji ve uygulama planı*.
- Özmuş, M. (2011). Bilişim teknolojilerinden yararlanma ölçeğinin geliştirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4(1), 1-17.
- Şanlı, Ö., Sünkür, M. ve Arabacı, İ. B. (2011). İlköğretim II.kademe öğrencilerinin bilişim teknolojilerinden yararlanma düzeyleri (Malatya ili örneği). *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*, Fırat Üniversitesi, Elazığ.

## SUMMARY

It is important to educate, gifted students, make them productive and enable them to use their potential social development for public welfare, the future of the society and identification the position of the society the world countries. Also, gifted individuals are the ones who shape the society and accelerate the development and the change with their talents such as leadership, motivation, determination and quick thinking (The Ministry of National Education, 2013).

Bilgili (2000), states that if the gifted are not educated well or not supported with necessary scientific/technological environment, their potential can vanish or they can emigrate to the countries which supply them this environment.

When gifted individuals are not guided well, they can be harmful to themselves and their environment as they can't find the change of realizing themselves (The Ministry of National Education, 2013).

The purpose of this study is to identify utilization levels of gifted students from ICT and to determine their utilization levels of ICT in terms of different variables (gender, having a computer at home, having internet connection at home, having a mobile phone, having a tablet computer, having an e-mail account, having a personal web page).

General screening model was used in this descriptive study. Data was gathered by using a personal information form and "the scale of utilization from ICT" developed by Özmuşul (2011). Descriptive statistics related to the variables, Cronbach Alpha Reliability Test, Independent Sample T Test, Mann-Whitney U Test for unpaired estimates were used to analyze the data.

The mean of the points gathered from the "getting information" subfactor was 2,84 the mean of the points for "searching" subfactor was 3,15, the mean of the points for "communication" subfactor was 3,15, the mean of the points for "expressing yourself" subfactor was 2,14 and the mean of the points for "games-entertainment" subfactor in the scale of utilization from ICT was 2,97. The mean of the scale of utilization from ICT was 2,93.

As a result of the t test related to the students' utilization levels of ICT in terms of gender, p was ,012. There was a significant difference in favor of girls. As a result of the t test related to students' utilization levels of ICT in terms of having a computer at home, p was found ,194. According to this value, there wasn't a significant difference between two groups. As a result of the t test related to the students' utilization levels of ICT in terms of having internet connection at home, p was found ,003. According to this value, there was a significant difference between two groups. There was a significant difference in favor of the ones who had internet connection at home. As a result of the Mann-Whitney U test related to the students' utilization levels of ICT in terms of having a mobile

phone,  $p$  was found ,080. According to this value, there wasn't a significant difference between two groups.

As a result of the  $t$  test related to the students' utilization levels of ICT in terms of having a tablet computer,  $p$  was found ,000. According to this value, there was a significant difference between two groups. There was a significant difference in favor of the ones who had tablet computers . As a result of the  $t$  test related to the students' utilization levels of ICT in terms of having an e-mail account,  $p$  was found ,000. According to this value, there was a significant difference between two groups. There was a significant difference in favor of the ones who had e-mail accounts. As a result of the Mann-Whitney test related to the students' utilization levels of ICT in terms of having a personal web page  $p$  was found ,149. According to this value, there wasn't a significant difference between two groups.

Ataman(2004) states that gifted children have higher learning rate than their peers and they try to get information about the environment where they live and the world constantly.

According to the results, the mean of gifted students' utilization levels of ICT was 2,93. The order of the subfactors of the scale according to their means was searching, communication, games-entertainment, getting information and expressing yourself. Girls made use of ICT more than boys did.

Levent(2011:26) states that gifted students have two important needs: the first one is challenging and motivating activities and the second one is that their extraordinary potential they have from birth should be developed. Accordingly, it is stressed that it is necessary to present learning environments where they can develop their cognitive potential and demonstrate their available capacity best.

In this context the results that reveal the difference between the students' utilization levels of ICT according to having ICT tools that can help gifted students develop their abilities are presented below:

There wasn't a significant difference between the students who had computers and the ones who didn't in terms of utilization levels of ICT. The students who had internet connection at home made use of ICT more than the ones who didn't. There wasn't a significant difference between the students who had mobile phones and the ones who didn't in terms of utilization levels of ICT. The students who had tablet computers benefited from ICT more than the ones who didn't. The students who had e-mail accounts used ICT more than the ones who didn't. There wasn't a significant difference between the students who had web page and the ones who didn't in terms of utilization levels of ICT.

With reference to the result of this study, gifted students can be informed about how they can use ICT tools they have more usefully with the purpose of getting information, searching, communication and playing games and having

fun. Additionally, platforms where gifted students can communicate should be introduced to them and they can be enabled to use these platforms actively. Finally, gifted students can be given information about how they can access information faster.